

nøglehullet

NR. 2 1995

TIL LOKAL-
HISTORIEN

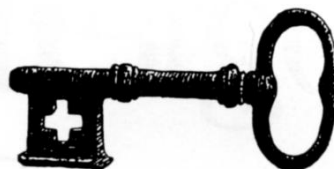

NYT FRA LOKALHISTORISK ARKIV & FORENING I ALLERØD KOMMUNE

Da Lillerød Idrætsforening (LIF) holdt deres første byfest en gang i slutningen af 1940'erne, var en af hovedaktiviteterne en friluftsforestilling på Krætbjerg i Ravnsholt skov. Man havde fundet en idyllisk plet på bakkens sydside ned mod Midtvejen, og her dannede en herregård og skovens bøgetræer kulisserne til forestillingen "Feriegæster" med mange kendte Lillerødborgere som aktører.

PROGRAMMET

SOMMERUDFLUGTEN 1995 SØNDAG, DEN 18. JUNI

Oldtidsveje, middelalderborg, vandmøller syd for Uggeløse.

Årets sommerudflugt bliver en tur - vi håber på privatbiler og velvilje nok - til nogle spændende lokaliteter sydvestligst i vort område, hvor mange af os ikke kommer så ofte.

Her findes spor efter den tidligste færden i Nordsjælland, hvor sikreste farbare vejstrækning måtte følge vandskellet.

Vi besøger bl.a. Krogenlund mellem de tørlagte søer Langesø og Kedelsø. Ved Ganløse Eged findes et sæt tydelige hulveje i den lille Broskov. Veje langs vandskellet forklarer det ellers gådefulde Bastrup-tårn, som vi også besøger.

Endelig ser vi på stederne ved Mølleåen, hvor Øvre og Nedre Hestetangsmølle lå.

Mødested: Deltagere fra Blovstrød og Lillerød starter kl. 14.00 fra Kvickly's parkeringsplads på M. D. Madsensvej, der er centralt beliggende nær busstop og station.

Fra Lyngø-området samles man kl. 14.15 på Lyngø skoles parkeringsplads (Ved Gadekæret 20).

Vi håber, at der er tilstrækkelig med pladser i privatbiler, og at bilisterne er villige til at medtage ikke-bilister.

Vi må derfor bede om telefonisk tilmelding senest onsdag den 14. juni på arkivets telefon nr.: 48 17 08 91.

Vi forventer pænt sommervejr, og der bliver mulighed for at købe forfriskninger undervejs.

Forventet hjemkomst ca. kl. 17.00

Maj 1995 ISSN 0905-4146

I DEN GRØNNE SKOV

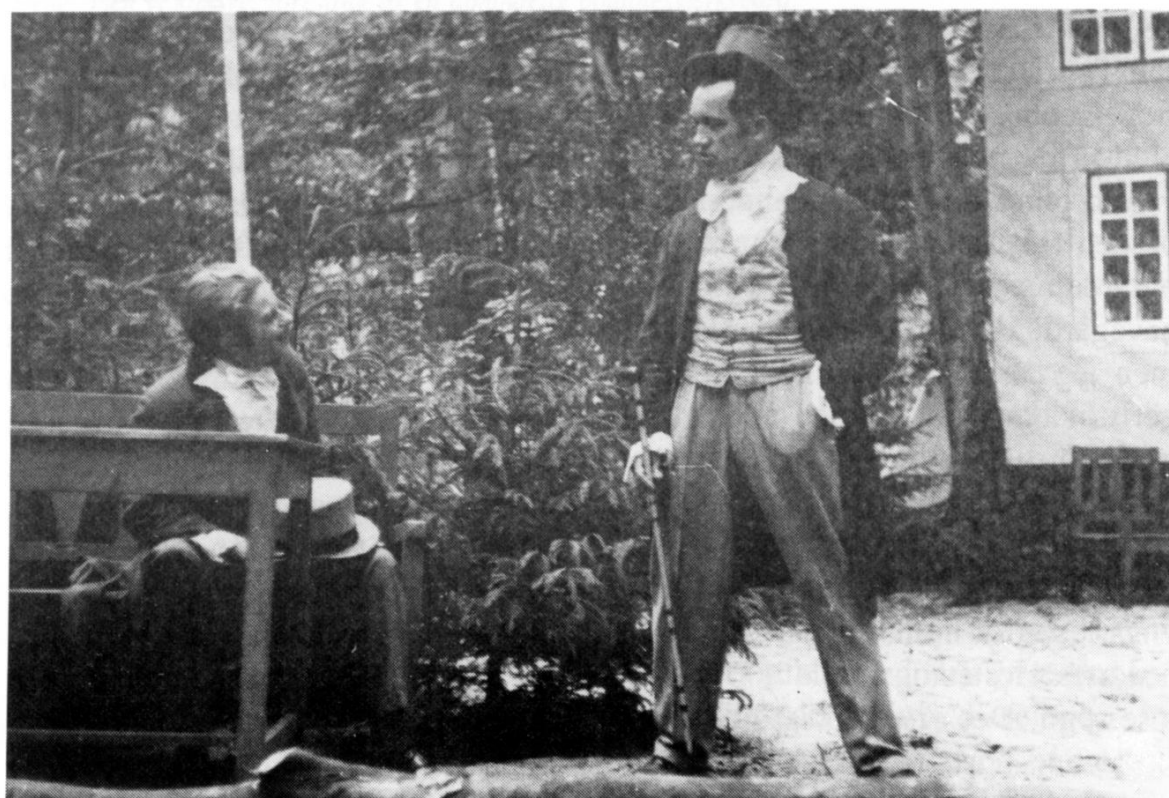
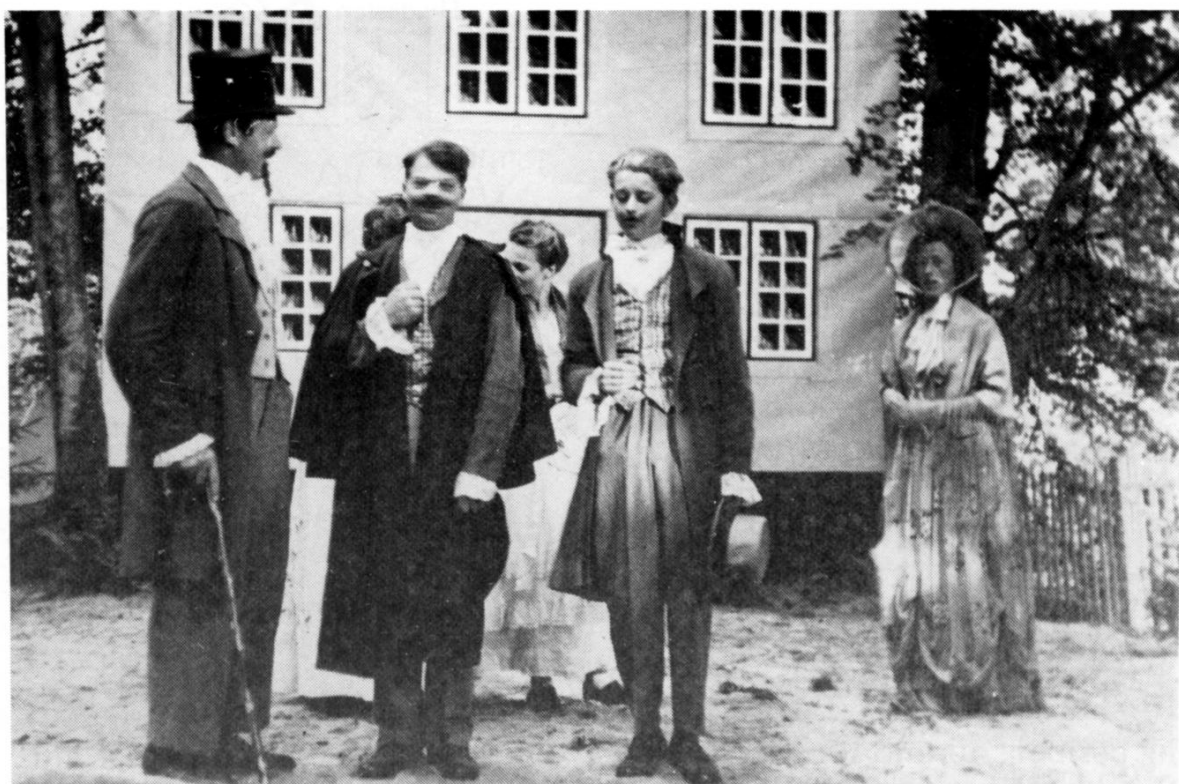
Efter fhv. købmand Poul Bøving, der havde butik på Gl.Lyngvej, har arkivet modtaget en samling interessante billeder fra Lillerød. Især nogle billeder fra en af Povl Bøvings fritidsbeskæftigelser tiltrak vor opmærksomhed; købmanden deltog i sangkor og diletteanteater. Historien bag disse billeder vidner om et kulturelt initiativ i den lille by i slutningen af 40'erne, der vel ikke står så meget tilbage fra vor tids Dr. Dante-Sceneensemble, hvad angår vovemod og ambitioner. Vi genkendte nemlig det sære skue med tilsyneladende gamle, pæne huse midt i bøgeskoven som fotos, optaget af byens fotograf (Gunnar Larsen) fra en friluftsteaterforestilling i Guds fri natur, på sydsiden af Kratbjerg i Ravnsholt i 1947(?). Vi kender ikke årstallet præcist - men hvem gør det? Fra gamle dage har Kratbjerg; en skovbevokset banke, der rager 15 m. op over resten af vort ret flade landskab, været brugt som samlingssted og festplads for dem fra Lillerød og omegn. Bakken har været rammen om alverdens skovtursarrangementer, fugleskydning, leg og kælkebakke og altså også friluftscene. For få år

siden da Fritz Hansens Eftf. rømede et lejet areal ved foden af Kratbjerg, inde i statsskoven, kom det på tale at indrette en friluftscene. Ideen kom ikke videre, bl.a. fordi man frygtede larmen fra eventuelle koncerter. Men i slutningen af 40'erne tog man sig altså af at opføre teaterstykker i en imponerende scenografi. Som ved andre lejligheder, var det malermester Olsen fra Musikergården, der lavede kulisser, og i øvrigt også spillede med.

Vi vil meget gerne høre mere om disse friluftsteaterforestillinger fra vore læsere. Er der nogle der kender det rigtige årstal? Hvor mange år var der friluftsteater på Kratbjerg? Spillede man flere forskellige forestillinger? Andre oplysninger? - Så ring til Lokalhistorisk Arkiv, tlf. 48 17 08 91.

Ole Høegh Post

*Mellem papdekorationer og bøgetræer opførtes "Feriegæster" sidst i 1940'erne.
Øverst ses Arne Frederiksen, Aage Krumhardt, Edwin Heede, Rigmor Wienke og Grete Olsen.
Nederst Edwin Heede og Poul Bøving.*

LILLERØD I 1700-TALLET

ENDNU EN BRIK TIL EN MOSAIK

I 1700-tallet var der 8 gårde i den lille landsby Lillerød under Frederiksborgs Rytterdistrikts Gods. De havde alle det samme hartkorn, nemlig 4 tønder, 2 skæpper, 2 fjerdingkar samt ½ album skov. Til trods for denne ensartethed synes Kirkehavegård at have haft en særlig position, fordi 3 fogder efter hinanden boede der: Niels Mikelsen 1723-1751, Anders Tøgersen/Tøgersen 1754-1758 og Henrick Jacobsen 1768-o.1780. Som altid er det meget begrænset, hvad vi ved om almindelige mennesker på den tid. Det gælder sådan set også den sidste foged på Kirkehavegård, Henrick Jacobsen (HJ), men jeg har alligevel fundet så meget stof om ham, at man aner et liv med store spændinger, som i de rigtige hænder kunne blive til en god roman.

Henrick Jacobsen (1739-1821) var yngste søn af mølleren på Den nederste Hestetangsmølle i Ugge-løse sogn. Det er nok vigtigt at huske denne oprindelse: at være møller betød, at man hørte til det øverste sociale lag på landet. Denne oprindelse er vel også forklaringen på, at HJ blev kromand i Blovstrød

Gårdene ved Lillerød Kirke efter udskiftningen. Hvis Borupgård var nabo til Kirkehavegård inden udflytningen, kan den have ligget enten øst eller syd for.

23 år gammel. En yderligere forklaring er, at HJ's svigerinde var gift med kromanden i Bregnerød. Denne baggrund betød, at han havde mange lokale fortalere, som kunne anbefale ham til myndighederne, som egnet til at være kroholder i Blovstrød. Han må vel have klaret sine 5 år i Blovstrød godt, for da han fæster Anders Tøgersens gård i Lillerød i 1768, får han også stillingen som foged kun 29 år gammel. I fæstebrevet står som altid, at han lover at istandsætte gårdens bygninger. At han gjorde det, får vi at vide på en trist måde. Inden skal dog lige nævnes en lidt anløben sag fra 1769. I det år idømmes fogden HJ og naboen underfogden Anders Christensen på Borupgård en bøde på 7 rd 68 sk for ULOVLIG SKOVHUGST. Den triste sag - nævnt ovenfor - er en vældig ildebrand i Lillerød den 16. marts 1770. To gårde nedbræn-

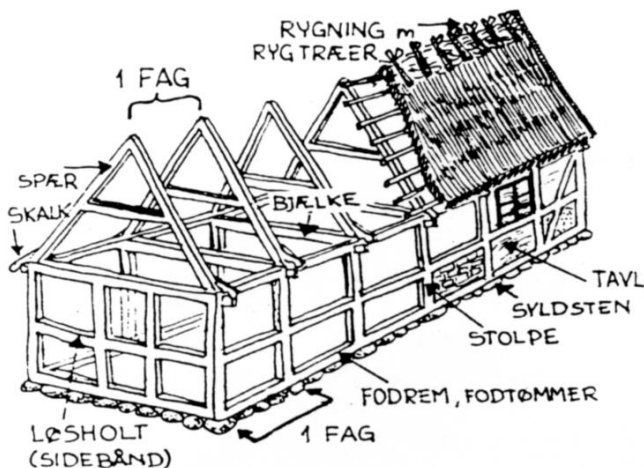
Kirkehavegård set fra kirketårnet i 1920'erne. Man har naturligvis ingen billeder af gården i 1700-årene, men vi kan vel forestille os en almindelig bindingsværksgård.

der af ukendt årsag, Kirkehavegård og Borupgård. Selve branden ligger fuldt belyst i breve til og fra Rentekammeret. Af disse dokumenter fremgår, at HJ har foreslået, at han overtog begge gårde, så skulle der kun genopbygges 1 gård og et hus til Anders Christensen.

Rentekammeret afslår dette forslag med henvisning til en kgl. forordning, som forbyder sammenlægning af gårde. Det vil sige, at HJ ikke får en gård med dobbelt så meget jord som de andre gårde i byen. Med eftertidens bagklogskab synes man nok, at HJ må have overvurderet sig selv og sine evner. Men man kan selv dømmе.

I indberetningen om branden får vi at vide, at HJ's gård havde 69 fag hus, "der mestendels var nyt, over-

alt af got Tømmer"; det må betyde, at han dels har renoveret de gamle længer, han overtog efter Anders Tøgersen, dels har forøget bygningerne. Det er derfor rimeligt at antage, at han kom til gården med lidt penge. Det underbygges af følgende udsagn fra regiments-skriveren: "at ald hans Indboe af anseelig Værdie" er brændt. Under gennemgang af gårdens redskaber understreges det hele tiden, at de var i god stand, ligesom størrelsen af den brændte avl er meget stor sammenlignet med den brændte avl på nabogården. Hvis disse oplysninger er pålidelige, må Kirkehavegård have været i god drift. Indtrykket bekræftes yderligere af det faktum, at HJ mistede 10 stykker kvæg i kvægsygen på denne

Bindingsværkshuse inddeles i fag, som regel af ca. 2 meter / 3 alens længde.

tid, mens naboen har mistet 3 stykker - underforstået, at det var hele besætningen.

Som det var at vente, iler Rentekammeret de to "afbrændte Bønder" i Lillerød til hjælp, bl.a. fordi det var i kronens egen velforståede interesse at få landbruget i gang så hurtigt som muligt. De får korn til mad og fodring til dyrene samt til udsæd. Med hensyn til bygningerne, svinger Rentekammeret sparekniven. HJ får kun lov til at genopbygge sin gård med 44 fag. I følge et Pro Memoria (meddelelse) fra Rentekammeret fra 1785, må den næste fæster genopbygge gårdens 4. længe, så HJ har tilsyneladende kun genopbygget 3 længer. I det hele taget synes han at have haft svært ved at komme i gang efter branden, selvom han fik 2 års fritagelse for skatter og landgilde. 1772 noterer regimentsskriveren endog, at HJ "er i fattige Omstændigheder". I regnskaberne kan man se, at det går mest ned for HJ i løbet af 1770'erne. Han mister sin stilling som foged. Vi ved ikke gan-

ske præcist, hvornår Peder Jørgensen Prøvesten får bestillingen, men 1781 er HJ ikke mere foged.

Yderligere får Anders Jensen Lyngge fæstebrev på Kirkehavegård 1783. Hvad blev der af HJ og hans familie? 1784 i september fæster HJ efter Rentekammerets ordre skovfogedhuset i Lillerød med de dertil liggende jorder. Han kan godt have boet der før 1783, da fæstebreve ofte udstedtes ret længe efter fæsteovertagelsen.

I folketællingen 1787 bor HJ med kone og de 3 yngste børn i skovfogedhuset som husmand. 1793 bortfæster HJ ifølge fæstebrev huset til sin svigersøn og ældste datter. Svigersønner er husmand og bødker. I nævnte fæstebrev kan man se, at husmandsstedet er af de større med 2 udbygninger, og stuehuset har 6 fag. Hvordan de to familier levede sammen, får man et indtryk af i folketællingen 1801. Da bor datteren og svigersønnen med 3 børn og HJ og kone i huset. Der står, at de lever "i Undertag (aftægt) i een Familie" med de andre.

Jeg begyndte med at sige, at der var romanstof i HJ's livshistorie. Kromand som 23-årig, fæster på Kirkehavegård og foged som 29-årig. I 1783, d.v.s. som godt 40-årig, bliver han fradømt Kirkehavegård, som da var i en miserabel forfatning både med hensyn til bygninger og redskaber og besætning. Vi husker også hans ulovlige skovhugst som foged i 1769, selvom det

muligvis ikke var så slemt i datidens øjne.

HJ blev gift i 1763 med Gertrud, datter af Clement Blegemand i Bløvstrød. De fik 10 børn fra 1764 til 1784, hvoraf de 9 synes at være blevet voksne. Af børnene var det, som nævnt, den ældste datter de flyttede sammen med. Vi ved, at hun tjente i Gladsaxe før vielsen i 1763. De andre børn har nok haft det vanskeligt, hvis man kan uddrage noget generelt af en udtalelse af pastor Junge ved sønnen Christens konfirmation 1797: "Yderlig forsømt, gik i 2 Vintre og lærte da omsider så meget, at han ret godt forsvarede sig, paa 17 Aar - havde ellers godt Nemme". Han er den eneste af de yngste børn, der er konfirmeret i Lillerød.

HJ og hans kone henlever næsten halvdelen af deres liv som husmandsfolk og indsiddere. De bliver meget gamle, godt 80 år, så de må have været fysisk stærke - og også rent psykisk have haft en vis gennemslagskraft til det sidste. Ved datterens død og ved HJ og konens død indføres en kommentar i kir-

kebogen om, at vedkommende er datter af/gift med / var "forhen Foged i Lillerød". HJ og kone har overlevet alle deres jævnaldrende med mange år, men de må have været i stand til at holde liv i myten om deres tidligere storhed. Tilbage sidder man så med spørgsmålet: Hvorfor gik det sådan? Gjorde man HJ til en stor mand for hurtigt? Havde han for store tanker om sig selv? Var han ganske simpelt udygtig? Eller led han af samme svaghed som sin svigerinde, og sin nevø på Den nedre Hestetangsmølle: tilbøjeligheden til at drikke for meget?

Kilder:

RA: 2481.192 Frederiksborg Ryttergods Districts Jordebogsregnskaber.

LA: M 13.902 Frederiksborg Amtsstue; Fæsteprotokoller Frederiksborg Rytterdistrikts Stiftsregister. *LI Skifte*

LFAK: Lillerød Kirkebog 1739-1814, 1814-1834.

Karen Andersen

Forkert: Huset er nr. 3 og ikke nr. 5.

GALT HUS

På forsiden af Nøglehullet nr. 3/1994 bragte vi et gammelt fotografi af et bondehus, der ifølge giveneren skulle være det endnu eksisterende gule hus på hjørnet af Gl. Lyngevej og Wolthersvej.

Vi skrev endda, at facaden blot var ændret lidt.

Nu er vi imidlertid klar over, at vi tog fejl, for den nuværende ejer af dette hus har med overbevisning fortalt, at det ikke er hendes, men nabohuset på Gl. Lyngevej 3.

"Gå bare hen og kik, det er stadig tydeligt".

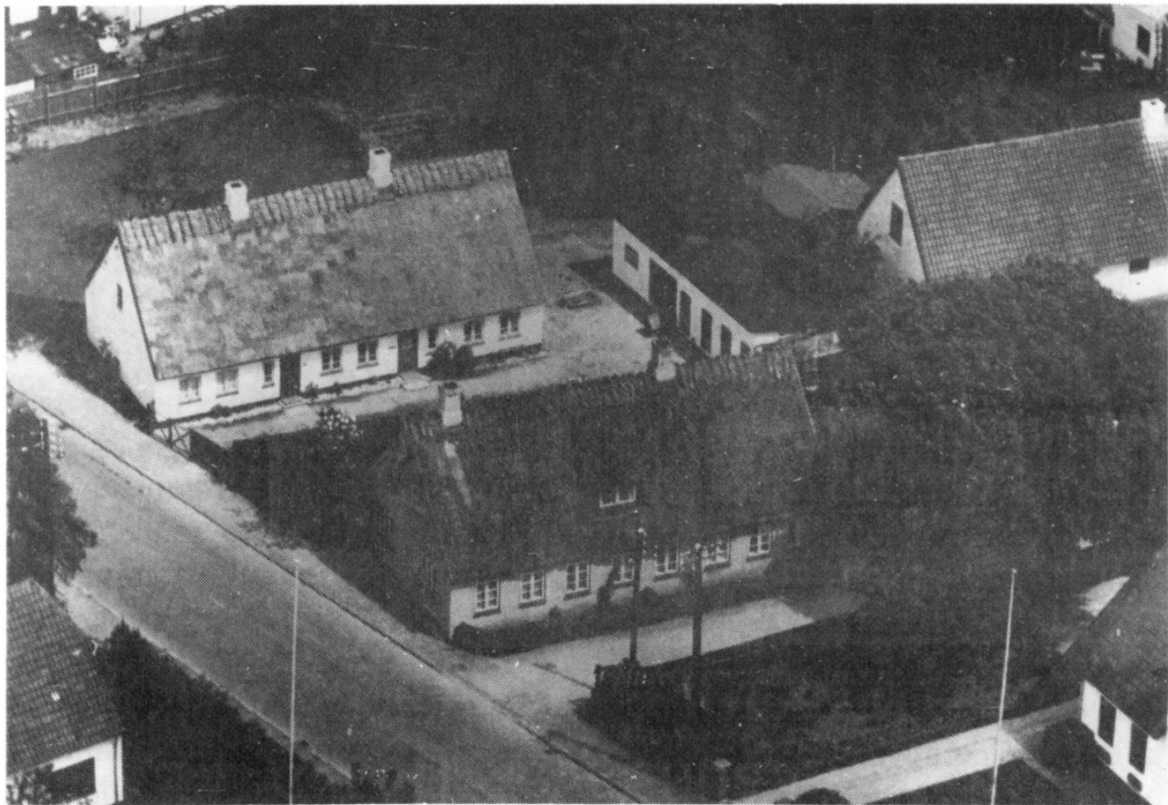
Vi skynder os at beklage vildfarelsen og benytter lejligheden til at vise et luftfoto fra 1955 af de to temmelig ens bondehuse, der stadig pynter i bybilledet.

Og vi kan sagtens se, at Erna Niel-

sen har ret: vinduer, døre og skorstene passer helt, fotovinklen passer, der ses en skygge af nr. 5, og huset i baggrunden er Lillerød smedie. I øvrigt huskes, at brøndhuset havde ligget mellem husene.

Lyngvej 3 blev kendt som "Jangaards Hus", da stoftrykker-parret Aase og Preben Jangaard drev deres kunsthåndværkervirksomhed i dette hus fra slutningen af 50'erne til midt i 60'erne. I denne tid byggede man længen ud mod Lyngvej, og huset har for nylig fået brædegavle og nye vinduer.

Blandt andre kendte beboere - udover den tidligere omtalte fiskehandler Schmidt fra 1917, fristes vi til at gentage, (Nøglehullet nr. 2/1987) at den verdenskendte kaptajn Carlsen, der indlagte sig uvisnelig berømmelse som "skipperen på det skæve skiv", boede her som barn i nogle få år. Vi fortalte, at

Luftfoto fra ca. 1955 af de to Lyngevejshuse.

drengen Kurt Carlsen nok fik sin maritime start i det nærværende Lillerød gadekær, i hvert fald ifølge nogle vers, som værkfører Mølck kradsede ned under en kedelig generalforsamling hos træindustriarbejderne.

Lyngvejs to bondehuse er sammen med to næsten tilsvarende tæt ved, på Wolthersvej (nr. 2 og 6) bemærkelsesværdigt store og dybe (brede). Normale sjællandske bondehuse var meget smallere, som det ses tæt ved på "Musikergården", Lillerødhus (overfor benzintanken) eller Wolthersvej nr. 8. Man kan gætte

Gl. Lyngvej 5 omkring 1910

på, at de er opført nogenlunde samtidig til flere familier engang i 1800'årene - men vi ved meget lidt.

Ole Høegh Post

LIDT OM TIMÅNEDERSDAGEN

- ELLER HISTORIEN OM DEN BLUFÆRDIGE STIFTAMTMAND

I Nøglehullet nr. 1/1995 berettes der sære ting om de uønskede børn, der var født udenfor ægteskab. Kommunernes interesse for disse såkaldte "uægte børn" koncentreredes i det væsentlige om, hvorledes den enkelte kommune kunne slippe billigst muligt fra udgifterne til deres forsørgelse ved at overvælte forsørgelsesforpligtelsen på andre kommuner eller amtet. Dette problem er behandlet indgående af tidligere landsarkivar Harald Jørgensen i bogen "Studier over det offentlige Fattigvæsens historiske Udvikling i Danmark idet 19. Aarhundrede". Og i de gamle kommunearkiver findes talrige eksempler til illustration af de magtkampe, der fandt sted.

Således finder vi, at Brønshøj og Rødovre sogneråd i København i 1882 sender en skrivelse til Blovstrød sogneråd, hvori det fortælles, at man to dage forinden har måttet yde den ugifte Maren Petersen en hjælp på 4 kr. til anskaffelse af børnetøj, da "hun hver dag kan vente sin nedkomst". Ifølge pigens skudsmålssbog var hun kun godt 19 år gammel og havde derfor ikke kunnet erhverve forsørgelsesret nogen

steder. Dertil krævedes nemlig fast ophold et sted i mindst tre år efter det fyldte 18. år. Derfor måtte Brønshøj og Rødovre sogneråd nu se sig om efter en anden kommune til endeligt at bære den nævnte udgift til børnetøj (og alle yderligere forsørgelsesudgifter ud i en uvis fremtid), og det naturligste ville da være at henvende sig til hendes fødselskommune og begære refusion. Det gjorde man imidlertid ikke. Det fremgår godt nok af skrivelserne, at pigen er født i Hørsholm kommune, men Brønshøj og Rødovre sogneråd har ved afhøring af hendes moder fået oplyst, at moderen på timånedersdagen før datterens fødsel boede i Usserød, Blovstrød sogn, og man rettede derfor refusionskravet mod Blovstrød sogneråd, idet man henviste til en forordning af 24. januar 1844.

Det kan ikke ses hvorledes Blovstrød sogneråd har svaret, men der kan næppe herske tvivl om, at Blovstrød har måttet påtage sig forpligtelserne som forsørgelseskommune. Indtil 1839 var det gældende ret, at en person, der - som i nærværende sag Maren Petersen -

ikke havde kunnet erhverve forsørgelsesret i en anden kommune, fortsat havde forsørgelsesret i sin fødselskommune. Herfra blev der så i 1839 gjort nogle undtagelser. En af disse gjaldt de "uægte børn". For dem blev det bestemt, at ikke den faktiske fødselskommune skulle være afgørende, men derimod den kommune, hvor moderen opholdt sig på timånedersdagen før fødslen. Det er værd at bemærke, at bestemmelsen ikke skyldes et initiativ fra den enevældige konge, men derimod et stærkt udtalt ønske fra de folkevalgte stænderforsamlinger, navnlig den jyske. I præmisserne til loven af 15. maj 1839 blev der henvist til "de særlige Hensyn til saavidt muligt at bortfjerne de Bevæggrunde, som stundom have fremkaldt utilbørlige og skadelige Bestræbelser efter at fordrive frugtsommelige Fruentimmer fra Sted til Sted".

Når man i loven valgte timånedersdagen i stedet for at vælge det mere naturlige, en månedersdag, har det sin pudsige forklaring:

Regeringsforslaget sagde 6 måneder, men stænderforsamlingen i Viborg foreslog 9 måneder, hvorved man "haabede ganske at have umuliggjort Fordrivelserne". Under debatten i forsamlingen foreslog stiftamtmand Rosenørn imidlertid at sætte 10 mdr. i stedet for de 9 mdr., idet han hævdede, at det "var anstødeligt at vælge en Terminus, som udtrykkelig hentydede på Undfangelsesstedet." Dette blev vedtaget med et ret stort flertal, og den (endnu) enevældige kongemagt rettede sig naturligvis efter folkets vilje, som den havde fundet udtryk i de rådgivende stænderforsamlinger. Således gik det til, at begrebet "timånedersdagen" kom ind i dansk lovgivning, hvor det i øvrigt bredte sig, således fik f.eks. ægteskabsloven af 1922 sin egen timånedersregel. Først i 1933 fik reglen dødsstødet ved Steinckes socialreform.

Henning Holm

VORT MODERSMÅL...

Dagspressen bringer hyppigt klager over det uforståelige kancellisprog, der anvendes i officielle skrivelser. Problemet er ikke nyt. Prøv at læse følgende skrivelse fra justitsministeriet, dateret 1908:

"Frederiksborg Amt har under 30. f.M. meddelt mig Justitsministeriets Skrivelse af 23' ds. saalydende: "I Anledning af det af Hr. Kammerherren under 7' d.M. hertil tilbagesendte Andragende, hvori Blovstrød Sogneraad anholder om fri Proces til for den kgl. Landsoversamt Hof- og Stadsret under Apellen af en imellem bemeldte Sogneraad og Høker Jens Peter Andersen af Ludserød værende under Hørsholm Birks ordinære Ret den 15' November f.A. paadømt Sag betræffende Refusion af 157 Kr. som udlagt Fattighjælp til bemeldte Andersens Hustru, skal man med Bemærkning at Justitsministeriet fra Justitarius i bemeldte Landsoverret har modtaget Meddelelse om, at Sagen ved dens Inkamination i Overretten den 3' Februar d.A. paa Begæring af Appellanten blev optagen til Doms paa Grund af Indstævntes Udeblivelse, til behagelig Efterretning og videre Bekendtgørelse meddele, at Andragendet herefter betragtes som bortfaldet". Hvilket tjenstligt meddeles til behagelig Efterretning."

Fik De fat i meningen i første omgang?

Et bud på en kortere og lettere forståelig tekst kunne være:

Kære sogneråd.

Deres ansøgning om fri proces i appelsagen mod høker Jens Peter Andersen er nu uden betydning, da sagen er bortfaldet.

Venlig hilsen Justitsministeriet.

Max Jakobsen og Per J. Jørgensen

FRA SOGNEFORSTANDERSKABETS FORHANDLINGS-PROTEKOL

3. april 1843:

"Da Forstanderskabet havde erfaret, at det ofte fandtes at Gudstjeneste i Blovstrød Kirke ikke fandt Sted af Mangel på Tilhørere, blev man enige om, at enhver af Forstanderne vilde hver Søn- og Heligdag sende endten eet Lem af sin Familie og sit Tyende til Kirken for ved Exemplet at opmuntre Menigheden til stadigen Kirkegang."

FRA LYNGE-UGGELØSE SOGNEARKIV

Hvad enhver ung pige bør vide:
Før du hengiver dig til kærlighe-
dens stærke kræfter, bedåret af en
charmerende mands søde ord, bør
du kende hans navn, ellers går det
dig ligeså ilde som den unge barne-
moder fra Lyng.

Hun vidste, at den elskede var
kommis, hed Petersen og sagde, at
han boede i Nansensgade i Køben-
havn.

Så gik jagten ind. En betjent fandt

en 3-4 kommis, som hed Petersen
i København og gik så byen rundt
med pigen i kølvandet for at finde
den rigtige. Proceduren var, at be-
tjenten først gik ind og spurgte
kommisen, om han havde boet i
Nansensgade. Når han havde fået
det obligatoriske nej, sendte han
pigen ind for at købe "en bagatel"
og således besigtige manden. Det er
vel næppe nødvendigt at fortælle,
at denne eftersøgning intet resultat
gav. Så pigen sad tilbage og kunne
tænke på den dejlige, men svige-
fulde Petersen, mens hun vuggede
barnet og Lyng-Uggeløse kommu-
ne nødtvungent måtte punge ud
med bidrag til barnet. Dette skete
for 100 år siden.

Signe Hvillum & Karen Andersen

ARKIVNYT

Det er stadig overraskende - og
glædeligt - når der pludselig dukker
ukendte fotografiske motiver op i
Arkivet:

Vi har lige modtaget en større af-
levering med en samling fotos
(nævnt andetsteds) fra købmand
Poul Bøving, Lillerød.

Der var kendte og ukendte god-
bidder, i form af originale negati-

ver og fotos af huse og gårde fra
Lyng Overdrev og Lillerød og no-
get fra Lillerød Idrætsforening og
Fritz Hansen-koret.

På de følgende sider viser vi et lille
udpluk af de spændende billeder. ▷

Vi har også lige modtaget hele Lil-
lerød Badmintonklubs arkiv, og det
er en aflevering, der virkelig kræ-
ver ressourcer både arbejds- og
pladsmæssigt. Badmintonklubben
har nemlig i tidens løb samlet mere
end otte flyttekasser arkivalier,
klubblade og meget andet, så der
ligger en guldgrube gemt til den
næste jubilæumsskrift-redaktion.

Der graves og æltes tørvemasse i "Arnes Mose" i Horsemosen ved nuværende Poppelvej - sikkert i 1940'erne. Arne Frederiksen, der her ses sammen med Poul Bøving, boede på Skovvanggård tæt ved og fik søen opkaldt efter sig for nylig.

To "nye" fotos af Lillerød Gadekær, vel fra 1930'erne. Sommerstemningen er set fra Lindeallé mod egen og bondehusene på Gl.Lyngevej. Vinterbilledet er set fra smedien mod skolen. Desværre fyldte man gadekæret op i 1952.

På Kollerødvej lå indtil 1961 gården Lille Gravensten ved sit vandhul. Gården blev revet ned for at give plads til Gravensten Fritidshjem og Vuggestue.

M. D. Madsensvej endnu en gang! Man kan kun holde af denne slags fotos af den fredelige vej med villaforretningerne. Her set mod stationen. Til venstre ses "Konkurrenten" og skomagerens hus.

Kirkehavegårds hestefold ud mod Frederiksborgvej, hvor alderdomshjemmet Solvænget opførtes 1953.

Gården "Petersminde" på Lyngvej overfor Røglevej. Stuelængen står endnu.

HVILKEN GÅRD?

Om denne fine gård ved vi ingenting; endnu. Det er en typisk nordsjællandsk gård fra egnen, og der kan være tale om mange, der så omtrent ens ud. Med det store (poppel)-træ, det fritliggende udhus og vejen i forgrunden må den være til at bestemme. Det ligner lidt Engholm, men vinduer og vejen passer ikke. Måske kan nogen hjælpe?

Lokalhistorisk Arkiv har til huse på Frederiksborgvej 59, Lillerød, 3450 Allerød. Arkivet har åbent hver tirsdag kl. 9.00 - 13.00 samt første onsdag/torsdag i månederne oktober til maj efter aftale med arkivleder Birthe Skovholm på telefon 48 17 08 91.

Henvendelse kan også ske til:

Ole Høegh Post (formand) tlf. 48 17 53 26
Wolthersvej 6, Lillerød, 3450 Allerød

Karen Andersen (sekretær) tlf. 48 17 51 73
Cedervangen 32, Lillerød, 3450 Allerød

"Nøglehullet" er medlemsblad for Lokalhistorisk Arkiv og Forening i Allerød Kommune. Redaktion: Birthe Skovholm og Ole Høegh Post. Layout og tegninger: Ole Høegh Post, tryk: Preben Jensen. 350 ekspl.